

Kom godt i gang med økologisk ammekoproduktion

TOMMELFINGERREGLER

Det første skridt er at lave en langsigtet plan, der tager højde for:

- Stabil og rigelig produktion af økologisk foder
- Areal til afgræsning og plan for sædskifte
- Kælvnings- og insemineringsstrategi
- Sunde og robuste dyr
- Afsætning af slagtedy

UDEAREALET

Økologisk ammekoproduktion skal have fokus på egenproduceret foder – primært græs

- Dyrk så vidt muligt det nødvendige protein på ejendommen og begræns indkøb
- Indkøb altid nødvendigt supplement af mineraler og vitaminer
- Strategien for egenproduktion af foder skal passe til besætningens størrelse og gøre bedriften robust overfor udsving i udbytter
- Kløvergræs og vedvarende græsarealer er grundstammen i en økologisk foderration. Hertil kommer fordelene ved at dyrke økologisk korn til slutfedning af slagtedy

STRATEGI FOR AFGRÆSNING

Ammekoproduktion baserer en stor del af foderforsyningen på afgræsning. Det er derfor vigtigt at planlægge og følge op på græsudbuddet gennem sommeren

- Planlæg afgræsningssæsonen – herunder slæt og belægning af folde i forhold til forventet græsvækst og dyrenes behov
- Hold løbende øje med græsmarkerne og udbuddet af græs
- Hold øje med muligheder for at opnå en aflønning for afgræsning og naturpleje – herunder af offentlige økologiske arealer

KÆLVNINGS- OG INSEMINERINGSSTRATEGI

Den vigtigste indtægt for ammekobesætningen er salg af slagtedy. Det er derfor vigtigt at vælge en race eller krydsningskombination, som passer til mulighederne på ejendommen

- Afklar muligheder for inseminering, som giver adgang til den bedste genetik
- Ved naturlig bedækning med foldtyr bør der vælges en tyr med god genetik og temperament

- Lav en klar plan for, hvornår på året kælvningerne skal ligge
- Brug veldefinerede principper for rekruttering af kvier

SUNDE OG ROBUSTE DYR

Sunde dyr med høj velfærd er en kerneværdi i økologisk græsbaseeret kødproduktion

- Vær bevidst om risikoen for græstetani hos ammekøerne ved mangel på magnesium
- Behandling og forbrug af antibiotika bør styres i en tæt dialog med besætningens dyrlæge
- Sørg for en vinteropstaldning, der tilgodeser dyrenes behov for plads, ly, læ og tørt leje
- Kælvning sker med fordel i enkeltboks

FOREBYGGELSE AF PARASITTER

Leverikter og parasitter er de hyppigste problemfelter hos ammekøer og deres kalve. Det gælder især, fordi ammekvæg tit laver naturpleje i områder med våde enge eller vandområder.

- Følg tilbagemeldinger om leverikter fra slagteriet og sørg for, at dyrene ikke græsser kritiske våde zoner
- Før tæt tilsyn og reager, hvis kalve/ køer viser tegn på løbetarmorm eller lungeorm (diarré / hosten)

AFSÆTNING AF SLAGTEDYR

Afregningsprisen for slagtedyrene er afgørende for økonomien i en økologisk kødproduktion. Vær derfor sikker på afsætningen og udnyt differentieringerne i slagteriernes notering.

- Tilpas slagtingerne i forhold til slagteriernes sæsontillæg
- Sørg for slutfedning, som sikrer høj afregning per kg slagtekrop
- Sørg for at ramme slagteriernes behov i forhold til slagtealder og – vægt
- Undersøg muligheder for privat afsætning

Regler for økologisk ammekoproduktion

HOVEDREGLERNE FOR ØKOLOGISK AMMEKOPRODUKTION SKAL SIKRE:

- Adgang til afgræsning fra 15. april til 1. november
- Adgang til tør og trækfri vinteropstaldning med bekvem liggeplads
- Høj dyrevelfærd og rettidig behandling af syge dyr
- Ingen gmo input – undtagen medicin
- Alle økologiske slagtedyr skal være født og have levet hele deres liv i en økologisk besætning*

FODER OG TILSÆTNINGSSTOFFER

I omlægningsperioden kan foderrationen indeholde omlægningsafgrøder, og det er vigtigt at have overblik over afgrøderne og afgræsningsarealernes økologiske status. Rationen skal til alle besætningsgrupper bestå af mindst 70 pct. grovfoder (tørstofbasis). Derudover må rationen indeholde mineralske fodermidler og tilsætningsstoffer, som fremgår af bilag 3 i [Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#).

MEDICIN OG BEHANDLING

Det er ikke tilladt at opbevare eller bruge veterinær medicin til andre dyr end dem, dyrlægen har anført på emballagen. Eventuelle rester af medicin efter gennemført behandling skal fjernes fra bedriften. Har dyret mere end tre

behandlinger med veterinære lægemidler inden for 12 måneder, mister det sin økologiske status og skal omlægges igen. Vaccination, bedøvelse, behandling mod parasitter eller fluer tæller ikke med som behandlinger.

Ikke receptpligtige produkter som for eksempel elektrolytter må kun bruges, hvis de overholder reglerne til økologisk fodring.

Landmanden må ikke selv efterbehandle dyr ældre end seks måneder med antibiotika*.

OPSTALDNING

- Kødkvæg på stald skal have adgang til en stationær kobørste – en per 50 dyr*
- 50 pct. af den strøhalm, der anvendes være økologisk*

*) Reglerne tager udgangspunkt i de supplerende krav i [Brancheanbefalinger for økologiske kreaturer](#).

DOKUMENTATION OG KONTROL

Dokumentation og kontrol er vigtige elementer i en troværdig økologisk produktion. For økologisk ammekoproduktion betyder det, at en række forhold skal registreres, indberettes eller fremvises ved økologikontrol.

Husk at

- Husdyrholdet skal være registreret og hele tiden opdateret i CHR
Se landbrugsindberetning.dk
- Der skal indsendes oplysninger om bedriften i økologiskemaet hvert år i april
- Ændringer på bedriften skal indberettes løbende

MEDICIN- OG HUSDYRLOGBOG

- Alle behandlinger og indgreb samt eventuelle genoplægningsdatoer skal noteres i logbogen
- Dobbelt tilbageholdelsestid ved behandling med medicin skal fremgå
- Besætningslisten (fra CHR) og foderplaner indgår i den samlede husdyrlogbog
- Alle ud- og indbindingsdatoer for alle dyr noteres - inklusiv eventuelle græsningsaftaler
- Enkelt dyr, der holdes på stald i græsnings sæsonen, noteres i logbogen med årsag